

Mackó úr a Balatonon.

5. rész

- Jaj, szegény Zebikét eltíporja a vasló! - siránkozott Dorka. Mackó úr lekiáltott:

- Zebike!

- Jaj, jaj! - hangzott alulról.

- Élsz-e még?

- Élek, jaj!

- Másszál föl!

Kapaszkodás, kaparás hallatszott s nemsokára megjelent Zebulon kárvallott ábrázata a meredek tetején.

- Zebikém, - szólt Mackó úr, - a vonatot innen felülről is megláthattad volna. Fölösleges azért fejfel sétálni lefelé, hogy a vonatot lássa az ember.

A bocs nyafogott valamit, aztán utasaink lekocogtak a szőlőlugasok közt a dombról. A bocsok egyszerre megálltak.

- Ni, hát ez mi?

Szép, sima, négyszögletű térség volt előttük, amelyet derékban alacsony háló metszett ketté.

Az a fiúcska, akivel az imént találkoztak, megszólalt:

- Ez a tenisz-pálya.

- Micsoda? Mire való az?

- Labdázni. Labdát kell dobálni rakettel.

- Rakétával? Aztán sustorog az?

- Dehogyan sustorog! Rakétnak hívják a labda-kiütőt.

A fiú megmutatta azt a lapáthoz hasonló kiütőt, amelyet a tenisz-játéknál használnak.

- Labdázunk! - kiáltotta erre Mackó úr.

A tekintetes úr is, a bocskok is mancsukba vettek egy-egy rakétot és megindult a játék. Hanem persze Mackó-módra. Topp ide, topp oda, a kiütő lapát egyiknek sem illett a kezébe, a labda többet repült hátra, mint előre. Mackóék azonban annyira belemelegedtek a játékba, hogy a tekintetes úr és Zebulon a kabátjukat is levetették.

Köröskörül a fákon és bokrokon nagy csicsérgés, hahota támadt. A rigók kidugták a fejüket a lombok közül, és ezt fütyölték: - Ojjé, ojjé, hohó, Mackó úr labdázik!

A verebek eszeveszetten ugrándoztak és nagy zajjal híresztelték:

- Csiribiri, csip-csip-csip, ide minden fityfirty. Apró népség mind ide, labdázik a Zebike!

Az apró népség helyett azonban jött a tenisz-pálya öre egy nagy bottal, amelyet igen gyanúsán emelgetett a levegőbe. Mackóék ennek láttára illa berek - úgy eltűntek a hétház környékéről, mint az álom.

Mire a Mackó úr szorgalmas kis olvasói hazaérkeztek a fürdőből, híre, hamva sem volt Mackó úrnak és a két bocsnak. Ej, pedig tudom, nagyon várták, hogy ellátogat balatoni útjában hozzájuk. Almával, vajjas kenyérrel várták a dirmegő, dörmögő utasokat.

Mackóék - hogy kissé magukhoz tértek a nagy futásra - elmentek szétnézni Bogláron.

Ez a balatonparti hely olyan falu, amilyen kevés van az országban. Kicsike, kevés a háza, temploma sincs, csak két kis kápolnája, mégis olyan élénk, mint egy város. Nagyon sok benne a kereskedő, mert Somogy megye jó nagy részéből ide hordják eladni a gabonát. Aratás után tele van a kis helység búzás szekérral; mindenütt alkudnak, vásárolnak, munkások zsákot hordanak nagy granáriumokba és zúg-búg a sok rosta mindenfelé. Boltja is sok van.

Mackóék meglepetve állottak meg egy-egy bolt előtt.

- Olyan akár egy budapesti üzlet, - mondotta Mackó úr,

Eközben leszállt az est és Mackóék éjszakai tanya után láttak. Egy fás, lombos helyről tányérzörgés, pohárcsengés hallatszott.

- Mi ez itt? - kérdezte Mackó úr egy járókelőtől, a kertre mutatva.

- Az a kaszinó.

- Kaszinó. Ahol újságot olvasnak?

- Igen.

- De mi nem újságot akarunk olvasni... elég újság történt jó magunkkal is ma!... mi vacsorázni és aludni akarunk.

- Kapnak ott vacsorát is, éjjeli szállást is.

Mackó úr tehát beállított a kaszinó kertjébe, ahol terített asztaloknál sok család vacsorázott. Mackó úr szétnézett, hol kaphatna helyet, hát egyszerre barátságos hang üti meg a füle dobját.

- Isten hozta, Mackó úr! Legyen szerencsénk az asztalunknál.

Mackóék a hang felé fordultak és Zebulon fölkiáltott:

- Nini, a budapesti könyves és újságos bácsi.

Mackó úr fölvidultan szólt:

- Csakugyan ő az! Jó estét kívánok, uram! Ejnye, be örvendek, hogy budapesti ismerősre akadok.

Az a könyves és újságos bácsi a Mackó úr olvasói előtt nem idegen ember. A szerkesztő bácsinak, a gyermeklap szerkesztőjének jobb keze; mindenben kezére jár a szerkesztő bácsinak, hogy a kis olvasók minél szebb képekben gyönyörködjenek, hogy a lap pontosan kezükbe jusson. Kedves bácsi, akit mindenki szeret. Mackó úr is megszerette, mikor Budapesten járt és meglátogatta a gyermeklap szerkesztőségét.

- Részemen a szerencse, - felelt a könyves bácsi.

Mackó úr helyet foglalt a bocsokkal az asztalnál és jókedvűen kérdezte:

- Hát uraságodat mi szél hozta Boglárra?

- Itt nyaralok a családommal.

Az asztalnál egy csinos, virgonc fiúcska ült. Mackó úr megcirógatta az arcát.

- Ez talán uraságod fiacskája?

- Igen, ez az én Árpád fiam.

- No, bocsok, - fordult Mackó úr a tányértalpu csemetékhez, - barátkozzatok, mulassatok a kis Árpáddal. De azt mondom, irtum, burgum, vigyázzatok a körmötökre, mert rákoppintok ám! Nehogy megkarmolásszatok Árpádkát.

Vacsora közben a tekintetes úr elmondta kalandjait. A könyves bácsi megkérdezte:

- Hát a boglári hegyen volt-e, Mackó úr?

- Nem voltam.

- No, oda föl kell mennie, mert onnan lehet a Balatont legjobban látni. Reggel mindnyájan fölme gyünk. Jó lesz?

- Nagyon jó lesz, köszönöm szíves jóakarátját. De most aludni szeretnénk... Fáradtak vagyunk, sokat fürödtünk, sok vizet ittunk, sokat szaladtunk... Bocsok, köszönjete k! Jójakát kívánok mind közönségesen az egész társaságnak!

- Nyugodalm as jójakát! Viszontlátásra, Zebike, Dorka! - kiáltotta az asztaltársaság.

Amint Mackóék lefeküdték, menten elszunnyadtak és reggelig úgy aludtak, mint a bunda. A könyves bácsi kopogtatása keltette föl őket.

- Talpra, Mackó úr! Megyünk a hegyre.

Mackóék fölkászálódtak, felöltöztek. Mire kijötte k a szobából, a társaság már a reggelinél ült. Mackóék is megreggeliztek és - mondjam, ne mondjam? - eközben Zebike feldöntötte a kávéspoharat, Dorka pedig elejtett egy ibriket. Ellenben Árpádka nem tett kárt sem a kávésedényben, sem ruhájában.

- Ügyetlenek, nem szégyenlite k magatokat Árpádka előtt! - korholta Mackó úr a bocsokat, aztán a társasághoz fordult: - Bocsánatot kérek a bocsok ügyetlenségeért, tetszik tudni, már ez olyan Mackó-sor...

Zrr... Mackó úr könyökével leverte a vizesüveget. Hja, ez is Mackó-sor.

Reggeli után az egész társaság fölment a hegyre. Gyönyörű látvány tárult a szemük elé. Erről a helyről látni lehet úgyszólván az egész Balatont, hosszában, szél tében. Méltóságosan terült el alant a magyar tenger szürkés kék tükre, a zalai parton a Bakony hegláncával, a tihanyi félszigettel, a somogyi parton mosolygó fürdőhelyekkel. Akárcsak egy óriás térkép feküdnék az ember előtt. A szem azonban gyöng e. A Balaton két vége elmosódott a távolságban, a szem nem látott odáig.

- Kár, hogy nem látjuk az egész tavat, - sajnálkozott Mackó úr.

- Ha itt volna a messzelátóm, - mondotta a könyves bácsi, - elláthatnánk Kenesétől Keszthelyig.

- Hol van a messzelátó? - kérdezte Mackó úr.

- A vendéglőben a szobám asztalán.

- Elmegyek érte.

A könyves bácsi szemében tréfás mosoly villant föl.

- Ha úgy tetszik, - felelt, - menjen érte, Mackó úr. Mi a bocsokkal itt megvárjuk.

A bocsok belekapaszkodtak Mackó úr kabátjába és ezt visították:

- Mi nem maradunk itt a bácsi nélkül! Jaj, jaj, vigyen magával, bácsi!

- Jól van, hát gyertek ti is!

Mackó úr lebotorkázott a bocsokkal a meredek hegyről és csakhamar a kaszinó-vendéglőhöz ért.

- Melyik a budapesti könyves és újságos úr szobája? - kérdezte a tekintetes úr a pincértől.

- Ez itt, la!

Ej, de miért fordul el a pincér oly gyorsan? Miért fődí el a száját az asztalkendővel, mintha a nevetését nyomná el?

Mackó úr benyitott a szobába - és rémülten hátrált egy lépést.

- Minden jótét lélek dicséri az Urat! - mormogta.

A szobában az asztal mellett ült - a könyves bácsi.

- Mivel szolgálhatok, Mackó úr? - kérdezte udvariasan.

- Sem-mi-vel... - dadogta a tekintetes úr.

- Tessék beljebb kerülni!

Dehogy került beljebb a mackó-társaság. Elvetette magát és rohant visszafelé.

- Az ördög incselkedik velünk! - dörögte Mackó úr, - Az egyik könyves bácsi a hegyen van, a másik a szobában... De vajjon a hegyen van-e csakugyan?

Mikor utasaink szuszogva lihegve fölértek a hegyre, mosolyogva jött elébük - a könyves bácsi.

- Nos, Mackó úr, elhozta a messzelátót?

A tekintetes úr leült a földre.

- Jaj, dehogy hoztam... Jaj, alig állok a lábamon az ijedtségtől... Képzeljék, kit látok a szobában? Nem hinnék! Uraságodat láttam, tulajdon magát.

- Igazán?

- Oly igaz, mint amilyen igaz, hogy itt ülök a boglári hegyen! Az ördög incselkedett velem! Fölvette uraságod alakját.

A társaság hangos hahotára fakadt. Mackó úr bámulva nézett a nevetőkre.

- Nem az ördög incselkedett Mackó úrral - szólt most a könyves bácsi -, hanem én. A szobában csakugyan én voltam... Nézze, el is hoztam a messzelátót... Én a rövidebb úton mentem, jöttem és megelőztem Mackó urat.

Most már a tekintetes úr is együtt nevetett az egész társasággal. Ej, de figurás ez a könyves bácsi!

A messzelátó cső nagyon jó szolgálatot tett, mert segítségével az egész Balatont látni lehetett. Gyönyörködtek is eleget utasaink. A könyves bácsi, aki elvitte a fényképezőkészülékét, le is fotografálta az egész társaságot.

- Hát ez micsoda nagy kő? - kérdezte Mackó úr, amint szétnézett a hegyen és egy furcsa alaku sziklakövet megpillantott.

- Erről azt regélik, hogy a Badacsony vetette át hajdanában a boglári hegyre. Mert, tetszik tudni, a Badacsony tűzhányó volt és egyik kitörése alkalmával röpítette át a sziklát.

- Ej, az öreg Badacsony jól tudott labdázni. Ez ám a labda! A balatoni hegyek ügyes legények lehettek.

Mikor utasaink távoztak a hegyről, lementek horgászni a kikötőbe.

Leültek a hosszú móló végébe, belevetették a horgot a vízbe és türelmesen lestek, mikor fogja pedzeni a hal.

A levegőben könnyű szél lengedezett, mely gyöngé, fodros hullámokat vert a vízben.

- Gyere a horgomra, aranyhalacska! - kiáltotta Zebulon. - Elviszlek a mézes tóba!

- Kapd be a horgomat, gyémántos halacska! - esdekelt Dorka. - Elviszlek az arany méhkasba!

A golyhók azt hitték, hogy a hal is úgy szereti a mézet, mint ők. Mackó úr ezt dörmögte:

- Fogjátok be a mézszopogatót, mert mind elriasztjátok a halat!

Erre csönd lett. Nem hallatszott egyéb a hullámok csöndes zúgásánál és a móló túlsó felén fürdő gyermekek vihogásánál.

- Hopp, pedzi! - suttogta Mackó úr.

A másik percben kirántotta a vízből a horgot, hát egy szép ezüstös hátú hal fickándozott rajta.

- Gyere halacskám! - kiáltotta diadalmasan, aztán hirtelen fölmordult: - Jaj!

A Balatonon erős szél süvöltött át, fölverte a hullámokat. Egy nagy hullám fölcsapott a mólóra és nyakon öntötte Mackóékat, akik fölugráltak és futva menekültek kifelé. A tarajos hullámok nyomukban görögtek. Mackó úr ezt dörmögte:

- No, nézd a vén Balatont, hogy haragszik ezért az egy halért! Hehe, elcsíptem tőle! Halat ebédelünk ma, bocsok!

A menekültek csak akkor álltak meg, amikor kiértek a partra. Ott kárvallottan néztek végig ruhájukon: csupa víz volt.

- Legalább van halunk! - vigasztalta magát Mackó úr, aztán fölkiáltott: - De hol van?

A szép nagy hal eltűnt. Elszabadult a horogról, az irigy Balaton visszavette. Ej, te kapzsi vén Balaton!

A tó mindjobban mozgott és mentől nagyobb hullámok zúdultak a part felé, annál vígabb sikongatás hallatszott a vízből. A fürdő gyermekek jókedvűen ugrándoztak a Balatonban és amikor nagy hullám közelgett, sorba álltak, háttal fordultak feléje és összefogóztak. Olykor át is csapott rajtuk a hullám, de annál vígabban kurjongattak.

- Hopp, hullám! Gyere, gyere, tarajos hullám, itt a hátam közepe!

Mackóék bámulva nézték a gyerekeket. Ej, hogy nem félnek a hullámoktól! Mackó úr rájuk kiáltott:

- Gyerekek, nem féltek attól, hogy elvisz a hullám?

Tizen is feleltek:

- Dehogy félünk! Akkor jó fürödni a Balatonban, mikor hullámszik. Jöjjön be maga is. Mackó úr! Gyertek fürdeni ti is, bocsok. Hopp, hullám!

Nem kíváncszott a Balatonba Mackó úr, nem akaródzott a bocsoknak sem fürdeni. Eleget fürödtek ők a hullámokban tegnap! Zebulon egyszerre fölkiáltott:

- Bácsi nézze, jön a garabonciás diák!

- Hol?

- Ott, la! Ott a vasúti töltés mellett! Kerék a lába! Tyüh, hogy repül!

Mackó úr nevetett.

- Te golyhó, hiszen az a kerék nem láb, hanem bicikli.

- Mi cikli?

- Bicikli, magyarul vasparipa. Az, aki rajta ül a vasparipán, lábával hajtja a kereket.

Zebike bámult.

- Soha ilyet! Né, bácsi, gyorsabban szalad a kerekeslábu, mint a vonat!

A biciklista csakugyan versenyt száguldott a személyvonattal. Mackó úr föllelkesülten bömbölte:

- Rajta, rajta, vasparipás! Ne hagyd magad!... Rrrrajta! Éljen!

A bicikli elhagyta a személyvonatot. Mackó úr tapsolt, rettenetes mancsai, amikor összeverte, akkorát puffantak, mint holmi fiaágyú.

A gyerekek is útfélre sereglettek.

- Ez a biciklista bizonyosan megnyerte a nagy díjat Siófokon, - mondták.

- Miféle díjat? - tudakolta a tekintetes úr.

- A versenydíjat. Hát nem hallotta, Mackó úr, milyen nagyszerű torna-versenyek voltak Siófokon és Földváron? Futottak, ugrottak, úsztak... Átúszták a Balatont!

- A Balatont?

- Úgy bizony. Aztán Budapestről Siófokra bicikliztek.

Mackó úr fölsóhajtott:

- Ej, ha én meg Bogláróról Budapestre kerekezhethnék! Gyorsabban a vonathal!

- Próbálja meg. Mackó úr!

A biciklista megállt a csoport előtt s leszállt a gépjéről. Mackó úr elébe járult.

- Kedves kerekés úr - szólt. - Engedje meg, hogy fölüljek a vasparipájára. Úgy szeretnék most egyszerre Budapestre, onnan pedig a hazámba, Máramarosba kerekezni ezen a fírgó-forgó furcsa keréken!

- Ült-e már, bátyó, valaha biciklin? - kérdezte a biciklista.

- Nem én soha!

A vasparipás mosolygott.

- Hát csak üljön föl és szerencsés utat!

Mackó úr föltápaszkodott a biciklire az egyik felén - potty, lepuffant a másik felén. Aztán túlról próbált fölmászni, de most is megölelte az anyaföldet.

- Nagyon akaratos ez a vasparipa! - mondotta.

- Mi majd fogjuk, amíg rája pattan - mondották a gyerekek.

Ketten fogták a biciklit, három fölsegítette Mackó urat rája. Mikor a tekintetes úr nyeregben ült, nagyot csettentett a nyelvével.

- Ihaj! Mindjárt Budapesten leszek, mindjárt Máramarosban termék!

A bocsok ijedten kiabáltak.

- Jaj, bácsi, ne hagyjon itt bennünket!

- Itt hagylak én!... Egy, kettő... ereszd el, rajta!

A fiúk eleresztették a biciklit, eleresztették Mackó urat és a híres, nevezetes utas repült... repült a levegőbe és orral érkezett a földre.

A gyerekek nevettek; Mackó úr kárvallott ábrázattal tápaszkodott föl a porból. A vizes ruhája sáros lett.

- Hamis jószág ez a vasparipa! - dörmögte. - Már csak inkább utazom vonaton.

Utazni!

Mackó urat egyszerre nagy honvágy lepte meg. Hallotta ismét erdei zúgását, a méhek döngicsélését, a patakok csörgését.

- Hát a gazdaság milyen állapotban van? - gondolta. - Hát a kert, a ház, az éléskamra? Ki tudja, Róka Miska nem ólálkodik-e a házam tája körül?

Szeme a közeli vasúti állomásra vetődött. A vonat, mely megállt, még ott vesztegelt. A tekintetes úr fölkiáltott:

- Bocsok, utazunk haza! Siessünk, hogy le ne késsünk a vonatról.

A gyerekek körülfogták.

- Csak nem hagyja itt a szép Balatont, Mackó úr?

- Itt kell hagynom, kis pajtáskáim! Haza vágyódom!... Utaznom kell, utaznom, Isten veletek, mulassatok, fürödjetek!

A tekintetes úr kézen fogta a bocsokat és az állomás felé futott velük. Éppen jókor érkezett. A vonat már füttyentett, csak éppen, hogy fölugorhattak rája.

A vonat elrobogott utasainkkal. Mackó úr s a bocsok az ablakban álltak mindaddig, amíg csak láthatták a Balatont. Utoljára gyönyörködtek kék vízében, ringó vitorlásaiban, mosolygó hegyeiben. Egyszerre egy magas domboldal irigyen elfödte előlük a tavat.

- Isten veled, Balaton! Isten veled gyönyörű magyar tenger! - kiáltotta Mackó úr. - Viszontlátásra valamikor, - ki tudja mikor?